

Početna stranica>Sudski postupci>Građanski predmeti>**Rokovi za provedbu postupaka**
Rokovi za provedbu postupaka

Francuska

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

U francuskom pravu postoje „rokovi zastare“ (*délais de prescription*), „prekluzivni rokovi“ (*délais de forclusion*) i postupovni rokovi (*délais de procédure*). Rokovi zastare razdoblja su na kraju kojih osoba stječe stvarno pravo na temelju posjeda, što se naziva rokom akvizitorne zastare (*délai de prescription acquisitive*), ili ga zbog neuspjeha u ostvarivanju prava gubi ili joj ono istekne, što se naziva rokom ekstinktivne zastare (*délai de prescription extinctive*). Rokovi zastare mogu se obustaviti (*suspendu*) ili prekinuti (*interrompu*).

Prekluzivni rokovi posebno su strogi i općenito se propisuju zakonom za potrebe pokretanja postupka. Po njihovu isteku smatra se da je postupak okončan. Prekluzivni rokovi ne mogu se obustaviti, a načelno se ne mogu ni prekinuti. Međutim, u skladu s člancima 2241. i 2244. Građanskog zakonika određenim se koracima, kao što je pokretanje sudskog postupka ili ovrha ili druga prisilna mjera, ti rokovi prekidaju.

Postupovni rokovi (*délais de procédure*) primjenjuju se na sudske postupke nakon njihova pokretanja. Mogu biti propisani zakonom ili ih utvrđuje sud. Za razliku od prekluzivnih rokova, rokovi utvrđeni za sudske postupke ne sprečavaju pokretanje postupaka. Ne mogu se obustaviti ili prekinuti.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

U skladu s važećim zakonodavstvom sljedeći su dani državni praznici:

1. siječnja

Uskrsni ponedjeljak

1. svibnja

8. svibnja

Uzašašće

Duhovski ponedjeljak

14. srpnja

Uznesenje Blažene Djevice Marije (15. kolovoza)

Svi sveti (1. studenoga)

11. studenoga

Božić (25. prosinca).

U nekim su departmanima (*départements*) i teritorijalnim zajednicama (*communités territoriales*) proglašeni državni praznici kojima se obilježava ukidanje ropstva: 27. svibnja za Guadeloupe, 10. lipnja za Francusku Gijanu, 22. svibnja za Martinique, 20. prosinca za Réunion i 27. travnja za Mayotte.

U departmanima regije Alsace-Moselle državni su praznici i 26. prosinca i Veliki petak.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Od stupanja na snagu Zakona br. 2008-561 od 17. lipnja 2008. (koji obuhvaća prijelazne odredbe) rok zastare nakon kojeg se gubi pravo na temelju općeg prava iznosi pet godina (prethodno je iznosio 30 godina).

Međutim, postoje brojne iznimke od tog pravila, npr. za tužbe zbog građanskopravne odgovornosti pokrenute zbog događaja koji je doveo do tjelesne ozljede, za koje je propisan rok zastare od deset godina.

Trajanje prekluzivnih i postupovnih rokova ovisi o predmetu i postupcima.

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Kad je riječ o postupovnim rokovima, člankom 640. Zakona o parničnom postupku propisano je da se, kada se radnja ili formalnost moraju izvršiti u određenom roku, on računa od datuma radnje, događaja, odluke ili dostave pismena od kojeg počinje računanje roka.

Rok ekstinktivne zastare na temelju općeg prava obveznopravnih potraživanja i stvarnopravnih tužbi koje se odnose na pokretne počine teći od „datuma na koji je nositelj prava saznao ili trebao znati činjenice na temelju kojih je imao aktivnu legitimaciju za ostvarenje tog prava“. U nekim se područjima utvrđuju posebni početci računanja rokova, na primjer za tužbe na temelju građanskopravne odgovornosti koje proizlaze iz događaja koji je doveo do tjelesne ozljede. Na temelju članka 2226. Građanskog zakonika, početak računanja roka zastare od deset godina datum je kojeg su utvrđeni početna ozljeda ili njezino pogoršanje.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijena ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

U skladu s člankom 664. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku, ako pismeno dostavlja sudski izvršitelj (*huissier*), datum dostave datum je na koji je pismeno uručeno osobno, na adresu prebivališta ili boravišta primatelja ili datum na koji je sudski izvršitelj sastavio službeni zapisnik u kojem navodi korake koje je poduzeo kako bi pronašao primatelja ako ta osoba nema ni prebivalište ni boravište ni poznato radno mjesto. U slučaju dostave e-poštom datum i vrijeme dostave smatraju se datumom i vremenom slanja pismena primatelju.

Ako se pismeno dostavlja poštom, u skladu s člancima 668. i 669. Zakona o parničnom postupku, datum dostave je datum otpreme (u pogledu pošiljatelja), odnosno datum primitka pismena (u pogledu primatelja). Datum otpreme je datum naveden na poštanskom žigu otpremnog ureda. Datum primitka je datum potpisanog primitka (*récepissé*) ili potpisa (*émargement*) primatelja. Ako se pismeno dostavlja preporučenom poštom s potvrdom primitka (*avis de réception*), datum primitka je datum koji je poštanska služba stavila pri uručivanju pismena primatelju.

Iznimno od tih odredbi, člankom 647. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da je datum dostave sudskog ili izvansudskog pismena u Francuskoj Polineziji, otocima Wallisu i Futuni, Novoj Kaledoniji, Francuskim južnim i antarktičkim teritorijima ili u inozemstvu, u pogledu pošiljatelja, datum na koji su sudski izvršitelj ili tajništvo suda (*greffe*) otpremili pismeno ili, u protivnom, datum na koji ga je primilo nadležno državno odvjetništvo (*parquet*).

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

U skladu s člankom 641. Zakona o parničnom postupku, ako je rok izražen u danima, ne računa se dan radnje, događaja, odluke ili dostave pismena od kojeg počinje računanje roka. To se pravilo primjenjuje na postupovne rokove.

Rok ekstinktivne zastare isto se tako izražava u danima, tako da se ne računa dan događaja od kojeg počinje računanje roka. Kad je riječ o rokovima za žalbe, ako pismeno nije dostavljeno osobno, određenim se odredbama dopušta da se trenutak od kojeg počinje računanje roka odgodi do datuma na koji je osoba zaista obaviještena o pismenu ili datuma na koji su poduzete mjere izvršenja na temelju tog pismena.

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

U skladu s člankom 642. Zakona o parničnom postupku, rok koji bi inače istekao u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan produljuje se do prvog sljedećeg radnog dana.

Rokovi stoga i dalje teku nedjeljom i državnim praznicima, ali se produljuju do prvog sljedećeg radnog dana ako bi inače istekli u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

U skladu s člankom 641. Zakona o parničnom postupku, ako je rok izražen u mjesecima ili godinama, istječe na dan posljednjeg mjeseca ili mjeseca u posljednjoj godini koji ima isti broj u mjesecu kao i dan radnje, događaja, odluke ili dostave pismena od kojeg počinje računanje roka. Ako odgovarajući kasniji mjesec nema dan s istim brojem, rok istječe na posljednji dan tog mjeseca.

Ako je rok izražen u mjesecima i danima, prvo se računaju mjeseci, a potom dani.

Na sve se rokove, bez obzira na to jesu li izraženi u danima, mjesecima ili godinama, primjenjuje pravilo utvrđeno u članku 642. Zakona o parničnom postupku (vidjeti prethodno pitanje).

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

U skladu s člankom 641. Zakona o parničnom postupku, ako je rok izražen u mjesecima ili godinama, istječe na dan posljednjeg mjeseca ili mjeseca u posljednjoj godini koji ima isti broj u mjesecu kao i dan radnje, događaja, odluke ili dostave pismena od kojeg počinje računanje roka. Ako odgovarajući kasniji mjesec nema dan s istim brojem, rok istječe na posljednji dan tog mjeseca.

Ako je rok izražen u mjesecima i danima, prvo se računaju mjeseci, a potom dani.

Na sve se rokove, bez obzira na to jesu li izraženi u danima, mjesecima ili godinama, primjenjuje pravilo utvrđeno u članku 642. Zakona o parničnom postupku (vidjeti prethodno pitanje).

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Kao što je prethodno objašnjeno, rok koji bi inače istekao u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan produljuje se do prvog sljedećeg radnog dana. Produljenje vremenskog roka do prvog sljedećeg radnog dana primjenjuje se na sve predmete i u svim postupcima.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

U skladu s člankom 643. Zakona o parničnom postupku, ako se postupak pokreće pred sudom sa sjedištem u kontinentalnoj Francuskoj, rokovi za pojavljivanje (*comparution*), podnošenje redovne žalbe (*appel*), podnošenje prigovora (*opposition*), podnošenje zahtjeva za preispitivanje presude (*révision*) i podnošenje žalbe iz formalnih razloga pred Kasacijskim sudom (*pourvoi en cassation*) produljuju se:

za mjesec dana za osobe koje žive u Guadeloupeu, Francuskoj Gijani, Martiniqueu, Réunionu, Mayotteu, Saint-Barthélemyju, Saint-Martinu, Svetom Petru i Mikelonu, Francuskoj Polineziji, otocima Wallisu i Futuni, Novoj Kaledoniji ili Francuskim južnim i antarktičkim teritorijama

za dva mjeseca za osobe koje žive u inozemstvu.

U skladu s člankom 644. Zakona o parničnom postupku, ako se postupak pokreće pred sudom sa sjedištem u Guadeloupeu, Francuskoj Gijani, Martiniqueu, Réunionu, Mayotteu, Saint-Barthélemyju, Saint-Martinu, Svetom Petru i Mikelonu ili otocima Wallisu i Futuni, rokovi za pojavljivanje, podnošenje redovne žalbe, podnošenje prigovora i podnošenje zahtjeva za preispitivanje presude produljuju se:

za mjesec dana za osobe koje ne žive u teritorijalnoj zajednici za koju je nadležan predmetni sud

za dva mjeseca za osobe koje žive u inozemstvu.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

U načelu i u skladu s člankom 538. Zakona o parničnom postupku, za podnošenje redovne žalbe propisan je rok od mjesec dana u parničnim postupcima odnosno petnaest dana u izvanparničnim postupcima. Međutim, u nekoliko drugih odredbi odstupa se od tog načela. Na primjer, rok za podnošenje žalbe iznosi petnaest dana u slučajevima rješenja u postupcima privremene pravne zaštite, odluka suda u ovršnim postupcima, odluka obiteljskog suda, odluka suda za mladež u pitanjima potpore u obrazovanju itd.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Kao opće pravilo, rokovi za pojavljivanje pred sudom i uručivanje sudskih poziva na građanskim sudovima mogu se skratiti u hitnim slučajevima, što ovisi o odobrenju suda. Mogu se skratiti i primjenom zakona i propisa.

Na primjer, stanke mogu biti ovlaštene za uručivanje sudskih poziva za posebno naznačen datum u postupku privremene pravne zaštite ili kratkom postupku, ali i u kontekstu ubrzanog postupka.

Općenito, sudovi mogu odlučiti odgovoriti razmatranje predmeta za kasnije ročište kako bi se strankama omogućilo da se pojave pred sudom.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

U skladu s člankom 647. Zakona o parničnom postupku, ako je pismeno namijenjeno stranci s prebivalištem u mjestu u kojem bi imala korist od produljenja roka osobno dostavljeno toj stranci u mjestu u kojem lokalni stanovnici ne bi mogli ostvariti takvo produljenje, na tu dostavu primjenjuju se samo rokovi dopušteni za lokalno stanovništvo.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Kad istekne rok zastare ili prekluzivni rok, više se ne smiju pokretati postupci, a zahtjevi se proglašavaju nedopuštenima bez razmatranja njihova merituma. Kazne za nepoštovanje postupovnog roka koji je propisan zakonom ili koji je utvrdio sud razlikuju se ovisno o ulozi roka i prirodi postupovnog koraka koji je potrebno poduzeti. Zakonodavstvom nisu propisane kazne za nepoštovanje roka za pojavljivanje pred sudom. Prema sudskoj praksi, nepoštovanje tog roka dovodi do poništavanja presude donesene prije njegova isteka ako se tuženik nije pojavio.

Manjak dužne pažnje stranaka, ako je rok utvrđen u tu svrhu, najčešće se kažnjava brisanjem predmeta iz upisnika. Međutim, neizvršavanje određenog postupovnog koraka može se kazniti i proglašenjem ništavnosti (na primjer, ako sudski poziv nije dostavljen tajništvu suda u propisanom roku) ili zaključenjem istrage u kontekstu pripremanja spisa predmeta (redovni pisani postupak).

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Za gubitak prava na pokretanje pravnog postupka, što je pravni učinak isteka roka zastare ili prekluzivnog roka, nisu dostupni pravni lijekovi.

Međutim, ako je tako propisano zakonodavstvom, sud može stranku djelomično osloboditi od gubitka prava koji proizlazi iz nepoštovanja roka. Člankom 540. Zakona o parničnom postupku dopušteno je djelomično uklanjanje dijela gubitka prava (prekluzije) koji proizlazi iz isteka roka za podnošenje tužbe protiv presude donesene zbog ogluhe ili presude za koju se smatra da je donesena u akuzatornom postupku ako stranka, ne svojom krivnjom, nije bila svjesna presude u trenutku u kojem je mogla pravodobno reagirati na nju ili ako nije mogla djelovati.

Zahtjev za oslobađanje od gubitka prava može se podnijeti protiv odluke suda kojom se postupovni korak proglašava ništavnim. Nadalje, ništavnost te vrste dovodi do okončanja trenutačnog postupka, ali ne utječe na pravo na pokretanje pravnog postupka. Stoga je moguće podnijeti novi zahtjev pod uvjetom da ne postoji razlog za zabranu pokretanja postupka, to jest da nije istekao rok zastare.

Protiv odluke o brisanju predmeta iz upisnika nije moguće podnijeti žalbu. Međutim, brisanje ne utječe na sam postupak. Iz navedenoga proizlazi da se zadržava učinak prekida roka zastare ili prekluzivnog roka pokrenutog upućivanjem sudske žalbe. Obustava se može okončati podnošenjem zahtjeva za ponovno unošenje predmeta u upisnik, pri čemu se navode poduzeti koraci koji opravdavaju to brisanje.

Poveznice

[Stranice Legifrance – Zakon o parničnom postupku \(na francuskom jeziku\)](#)

[Stranice Legifrance – Zakon o parničnom postupku na engleskom i španjolskom jeziku](#)

[Stranice Legifrance – državni praznici](#)

Posljednji put ažurirano: 12/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJD-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.